

Autisme in de digitale wereld

Autisme en internet: een zegen of een zorg?

Computers en internet oefenen een grote aantrekkingskracht uit op mensen met autisme. Sterker, veel wetenschappers die betrokken waren bij het ontstaan van computers, zoals de wiskundige Alan Turing, hadden waarschijnlijk zelf autisme. Waarom zijn computers en vooral internet zo aantrekkelijk voor mensen met autisme?

Kernproblemen van autisme zijn beperkingen in sociale interacties en communicatie en inflexibiliteit. Deze beperkingen leiden tot alledaagse problemen tijdens het contact met andere mensen. Zo is het doel van deze contacten vaak onduidelijk, opmerkingen kunnen meerdere betekenissen hebben, er is een overdaad aan zintuiglijke stimuli (geluid, beweging, geur), duidelijke structuur ontbreekt en de communicatie gaat erg snel. Interacties via internet bieden een oplossing voor deze problemen. Bij interacties via internet verloopt de communicatie meer gestructureerd en op een veiligere manier. Er is controle over de timing van de communicatie over en weer (er hoeft niet direct gereageerd te worden) en de hoeveelheid informatie is beperkt. Ook kunnen zintuiglijke stimuli in de hand worden gehouden en is oogcontact niet nodig¹. Het is dan ook niet verwonderlijk dat mensen met autisme goed reageren op interacties via computers en internet². Ondanks deze voordelen, schuilt er een gevaar in het excessief gebruik van internet, dat soms zelfs kan leiden tot een verslaving³. Dit kan de sociale ontwikkeling juist schaden. Internetverslaving is gerelateerd aan gevoelens van eenzaamheid en depressie en schaadt de kwaliteit van relaties. Internetgebruik neemt wereldwijd toe. In 2010 was 77% van de Amerikaanse bevolking en 89% van de Nederlandse bevolking online (www.Internetworldstats.com). Internetgebruik is verslavend als men gepreoccupeerd is met internet, ontwenningsschijnselen laat zien als er geen internet aanwezig is, men niet in staat is om de hoeveelheid tijd online in de hand te houden en er conflicten ontstaan over het gebruik van internet met anderen⁴. Vooral mensen die liever online dan direct communiceren met anderen lopen kans om verslaafd te raken aan internet. Veel mensen met autisme delen deze voorkeur voor online communicatie.

Het is onduidelijk of autisme gerelateerd is aan internetverslaving. Wel is bekend dat obsessief gebruik van TV of video bij kinderen met autisme kan leiden tot grote problemen voor de rest van het gezin⁵. Onlangs werd vanuit de Vrije Universiteit een onderzoek gedaan naar het verband tussen autistische trekken bij een niet-klinische groep mensen en internetverslaving⁶. Hierbij werd de frequentie en het verslavende gebruik van internet onderzocht bij

390 mannen en vrouwen zonder een diagnose autisme. Bij de deelnemers werden autistische trekken gemeten met een vragenlijst. Uit het onderzoek kwam naar voren dat mensen met meer autistische trekken niet vaker gebruik maakten van internet. Wel bleken zij vaker op een dwangmatige manier van internet gebruik te maken. Hoewel dit onderzoek niet uitgevoerd is onder mensen met een klinische diagnose autisme, wijst het toch op het potentiële gevaar van excessief gebruik van internet. Een voorkeur voor online interacties kan schadelijk zijn voor de sociale contacten en voor sociale ondersteuning. Daarnaast bestaat ook onder mensen met een klinische diagnose autisme een sterke behoefte aan sociaal contact. Gevoelens van eenzaamheid of uitsluiting vormen voor veel mensen met autisme een kernprobleem⁷. Het gebruik van internet kan een oplossing vormen voor deze problemen. Het kan de problemen ook versterken.

Tot nu toe is onbekend hoeveel mensen met autisme kampen met internetverslavingen of verslaving in het algemeen. In de komende jaren wil de VU in samenwerking met de NVA meer onderzoek doen naar de levensloop van mensen met autisme. Ook het onderwerp verslaving zal daarbij aan de orde komen.

Referenties

- 1 Amichai-Hamburger, Y. e.a. (2006). *The contact hypothesis reconsidered: Interacting via the Internet*. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 11, article 7.
- 2 Mineo, B. A. e.a. (2009). *Engagement with electronic screen media among students with Autism Spectrum Disorders*. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 39, 172-187.
- 3 Van den Eijnden, R. J. J. M. e.a. (2008). *Online communication, compulsive Internet use and psychosocial well-being among adolescents: a longitudinal study*. *Developmental Psychology*, 44, 655-665.
- 4 Kerkhof, P. e.a. (2011). *Relational consequences of compulsive Internet use: A longitudinal study among newlyweds*. *Human Communication Research*.
- 5 Nally, B. e.a. (2000). *Researches in Brief: The Management of Television and Video by Parents of Children with Autism*. *Autism*, 4, 331-337.
- 6 Finkenaue, C. e.a. (in revisie). *Brief report: Examining the Link Between Autistic Traits and Compulsive Internet Use in a Non-Clinical Sample*. *Journal of Autism and Developmental Disorders*.
- 7 Bauminger, N. e.a. (2003). *Peer interaction and loneliness in high-functioning children with autism*. *Journal of Autism Developmental Disorders*, 33, 489-507.